

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

ادیان و عرفان

Religions and Mysticism

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

کرایش:

جنبش های نوپدید دینی

New Religious Movements

گروه علوم انسانی

پیشنهادی گروه گسترش و برنامه ریزی مراکز و موسسه های آموزشی و پژوهشی خاص

بیت

عنوان گرایش: جنبش های نوپدید دینی

نام رشته: ادیان و عرفان

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

گروه تحصیلی: علوم انسانی

نوع مصوبه: تدوین

زیرگروه تحصیلی: علوم حوزوی

تاریخ تصویب: ۱۴۰۱/۰۸/۲۹

پیشنهادی: گروه گسترش و برنامه ریزی مراکز و موسسه های آموزشی و پژوهشی خاص

برنامه درسی تدوین شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته ادیان و عرفان گرایش جنبش های نوپدید دینی، در جلسه شماره ۹۵۵ به تاریخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۹ شورای عالی برنامه ریزی آموزش عالی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی مرتبط با گروه علوم حوزوی پذیرفته می شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی مرتبط با گروه علوم حوزوی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می شود.

ماده سه- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر قاسم عموعابدینی

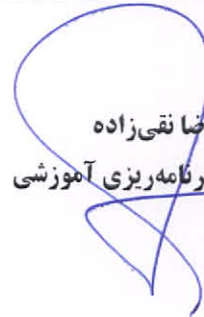
معاون آموزشی

و دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

دکتر رضا نقی زاده

مدیر کل دفتر برنامه ریزی آموزشی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

ادیان و عرفان

Denomination and religion

مقطع کارشناسی ارشد ناپيوسته

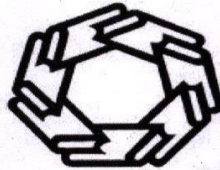
tendency to new religious movements

گرایش: جنبش های نوپدید دینی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

دانشگاه ادیان و مذاهب

برنامه درسی رشته

ادیان و عرفان

RELIGIONS AND MYSTICISM

مقطع کارشناسی ارشد

مشمول بر گرایش‌های:

۱. جنبش‌های نوپدید دینی | English Title

تهیه‌کنندگان:

دکتر محمد مهدی علم‌دوست

دکتر احمد شایگان

دکتر علی فضل‌زاده

عضو هیات علمی دانشگاه ادیان و مذاهب امضا

عضو هیات علمی دانشگاه علوم و معارف قرآنی امضا

عضو هیات علمی دانشگاه گنجینه‌های دینی و عرفانی امضا

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه

عرفان و معنویت، مهم‌ترین مؤلفه‌های تمدن‌ها و فرهنگ‌های شناخته شده بشری است. در گذشته و حال، عرفان با مصادیق و نمودهای مختلف خود، حیات فکری، معنوی و اجتماعی بشر را به طور گسترده‌ای تحت تأثیر قرار داده است. شاید نقش مؤثر عرفان دینی در قرن‌های متأخر تا حدودی نادیده گرفته شده باشد، اما امروزه با بروز بحران معنا و فضیلت در زندگی بشر متمدن، در نقش و اهمیت فزاینده عرفان حقیقی و معنویت دینی در رفع این بحران تردیدی وجود ندارد.

ادیان، عرفان‌ها و معنویت‌های جدید در کنار دیگر ادیان و عرفان‌های ابراهیمی، شرقی و غربی با گستره جغرافیایی و پراکندگی جمعیتی وسیعی که دارند، در این فرایند از جایگاه ویژه‌ای برخوردارند. خاستگاه مشترک، ارتباط محتوایی و مناسبات تاریخی این ادیان، اهمیت بررسی آن‌ها را دو چندان می‌کند

از این رو تأسیس دوره‌های دانشگاهی برای انجام آموزش و پژوهش به شیوه علمی، در این حوزه ضروری است تا دانش آموختگان و دانش پژوهان این عرصه بتوانند از عهده پاسخگویی به نیاز روز افزون بخش‌های علمی و نهادهای فرهنگی و ارتباطاتی در این زمینه و بازشناسی سره از ناسره بر آیند. با توجه به لزوم بررسی ادیان و معنویت‌های جدید در قالب عنوان شاخص شده‌ی عرفان‌های کاذب، مطالعه این عرفان‌ها باید به طور متمرکز و تخصصی صورت پذیرد تا از نتیجه قابل قبول علمی برخوردار باشد. از این رو دانشگاه ادیان و مذاهب با هدف بر آوردن این نیاز اساسی به تأسیس رشته دانشگاهی عرفان‌های کاذب در مقطع کارشناسی ارشد اقدام کرده است.

ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

زمینه‌سازی برای پرورش و آموزش دانشوران و محققان صاحب‌نظر در ابعاد مختلف فرق تصوف و مکاتب عرفانی؛

تأمین کادر علمی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در زمینه جنبش جدید معنوی؛

پی‌ریزی زمینه تأسیس رشته‌های تخصصی این رشته در مقطع دکتری؛

زمینه‌سازی برای تربیت نیروی انسانی آگاه به جنبش‌های جدید معنوی در جهت برقراری ارتباط و گفت‌وگو با اندیشمندان و پیروان آن‌ها؛

تربیت نیروی انسانی آگاه و معنوی به‌منظور پاسخگویی به نیازهای مراکز فرهنگی داخلی و خارجی کشور

بروز رسانی

کاربردی کردن

فاصله گرفتن از مباحث نظری ناکارآمد

تولید دانش هرچه بیشتر برای دانشجو در راستای آموزش و تحقیق

جهت گیری پژوهشی در تدوین و اصلاح سرفصل‌ها

پ) ضرورت و اهمیت

طول دوره کارشناسی ارشد دو سال و نیم است که بر اساس آیین نامه، طی پنج نیمسال و هر نیمسال، شانزده هفته ارائه می گردد. در این مدت دانشجو باید پایان نامه خود را بگذراند و از آن دفاع نماید. هر واحد درس نظری ۱۶ ساعت می باشد.

تبصره: چنانچه به تشخیص گروه آموزشی مدت فوق برای گذراندن دروس جبرانی یا اتمام پایان نامه کافی نباشد، حداکثر یک نیم سال دیگر به مدت فوق اضافه می گردد.

تعداد واحدهای درسی:

تعداد کل واحدهای درسی رشته ۳۲ واحد به شرح زیر می باشد:

دروس جبرانی: ۱۲ واحد

دروس اصلی: ۲۸ واحد که شامل ۲۰ واحد الزامی و ۱۲ واحد اختیاری است که دانشجو موظف به گذراندن ۸ واحد اختیاری است.

پایان نامه: ۴ واحد

شرایط پذیرش:

۱. دارا بودن دانشنامه کارشناسی از موسسات آموزشی که مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد.

۲. مجاز شدن به انتخاب رشته در آزمون سراسری و اعلام از سوی سازمان سنجش.

۳. پذیرفته شدن در آزمون و مصاحبه علمی و عمومی دانشگاه.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول (۱) - توزیع واحدها

تعداد واحد	نوع دروس
۱۴	دروس اصلی
۸	دروس تخصصی
۶	دروس اختیاری
۴	پایان نامه
۳۲	جمع

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
آشنایی با جنبش‌های نوین دینی شرق	آشنایی با سرچشمه‌های جنبش‌های نوین دینی شرق
توانمندی مقایسه جنبش‌های معنوی جدید با یکدیگر	مقایسه جنبش‌های معنوی جدید با یکدیگر
توانمندی مقایسه جنبش‌ها و عرفان اسلامی	مقایسه جنبش‌ها و عرفان اسلامی

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

۱. پذیرش داوطلبان شرکت در این رشته منوط به داشتن مدرک لیسانس یا گواهی اتمام سطح سه از حوزه علمیه است.

۲. شرایط عمومی دانشجویی تابع مقررات و مصوبات آموزش عالی و شرایط اختصاصی در چارچوب مقررات آموزش عالی، تابع سیاست‌های دانشگاه یا موسسه برگزارکننده دوره است.

۳. داشتن شرایط عمومی برای ورود به رشته و نداشتن منع قانونی برای ادامه تحصیل.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات	
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی
۱.	تاریخ ادیان ۱	۲	*			۳۲	
۲.	تاریخ ادیان ۲	۲	*			۳۲	
۳.	فلسفه اسلامی	۲	*			۳۲	
۴.	روش تحقیق	۲	*			۳۲	
۵.	عرفان تطبیقی	۲	*			۳۲	
۶.	زبان انگلیسی	۲	*			۳۲	

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس اصلی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات	
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی
۱.	تاریخ، مفاهیم و کلیات جنبش‌های معنوی جدید	۲	*			۳۲	
۲.	عرفان نظری	۲	*			۳۲	
۳.	عرفان عملی	۲	*			۳۲	
۴.	جامعه‌شناسی جنبش‌های جدید دینی	۲	*			۳۲	
۵.	روش‌شناسی مطالعات جنبش‌های نوین دینی	۲	*			۳۲	
۶.	مقایسه جنبش‌های معنوی جدید با یکدیگر	۲	*			۳۲	
۷.	مقایسه جنبش‌ها با عرفان اسلامی	۲	*			۳۲	

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی

نام گرایش	ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
				نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی	
جیش‌های نوپدید دینی	۱.	آشنایی با سرچشمه‌های جنبش‌های نوین دینی شرق	۲	*			۳۲		
	۲.	جنبش‌های معنوی جدید بر بن ادیان شرق	۲	*			۳۲		
	۳.	جنبش‌های معنوی جدید بر بن ادیان ابراهیمی	۲	*			۳۲		
	۴.	جنبش‌های متافیزیکا و فراروان شناختی	۲	*			۳۲		

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات	
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی
۱.	فلسفه غرب ۱	۲	*			۳۲	
۲.	فلسفه غرب ۲	۲	*			۳۲	
۳.	زبان تخصصی پایه	۲	*			۳۲	
۴.	فرق تصوف	۲	*			۳۲	
۵.	کلام اسلامی	۲	*			۳۲	
۶.	روان شناسی عمومی	۲	*			۳۲	

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

عنوان درس به فارسی:		تاریخ ادیان ۱	
عنوان درس به انگلیسی:	History of religions ۱	نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:		■ نظری	■ جبرانی
دروس هم‌نیاز:			
تعداد واحد:	۲		
تعداد ساعت:	۳۲		

هدف: - شناخت ادیان ایران قدیم، ادیان هند و چین، یهودیت، مسیحیت و سیر تاریخ و اصول اعتقادات آنها

سرفصل:

دین و آیین آریاییان قدیم، زرتشت و تعلیمات او، گات‌ها، اوستای پس از زرتشت، اصول اعتقادی زرتشتی، دین زرتشت در دوره ساسانی و اسلام

مانی و اصول اعتقادی دین او

مزدک و افکار مزدکی

دین هندوی (ادیان بومی هند پیش از آریاییان، مهاجرت اقوام آریایی، وداها و دین ودایی، اوپانیشادها، بهگودگیتا، دین جین و تعالیم جین، دین سیک و تعالیم سیک، تأثیر اسلام در دین سیک)

دین بودایی (زندگی بودا و تعلیمات او، دو فرقه اصلی مهایانا و هیندیانا، تدوین کتب دینی - بودایی بدویان پالی، بودیسم در

خاورمیانه و آسیای جنوب شرقی، بودیسم در چین و ژاپن، مکتب ذن در ژاپن)

دین کنفوسیوس (شرح حال کنفوسیوس، اصول اخلاقی وی، تعالیم مذهبی)

دین تائو (شرح حال لائوتسه، کتب مقدس تائو، مفهوم اصلی تاثر، مفهوم ذات متعالی، اصول اخلاقی تائو، تائوی جدید)

دین شینتو (تاریخچه شینتو، اعتقادات شینتو شامل ادراک خداوند و پرستش خدایان طبیعت، پرستش امپراتور و میکادو، منول مقدس

شینتو، آداب دینی شینتو)

یهودیت: تاریخچه، متون مقدس یهودی، فرقه‌های یهودی، ابعاد عقیدتی یهود، ابعاد عملی یهودیت

مسیحیت: تاریخچه، متون مقدس مسیحی، فرقه‌های مسیحی، ابعاد عقیدتی مسیح، ابعاد عملی مسیحیت

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

ادیان زنده جهان، رابرت هیوم ترجمه عبدالرحیم گواهی؛

ادیان و مکتبهای فلسفی هند، داریوش شایگان؛

آیین کنفوسیوس، دائو، بودا، دو وی مینگ، ترجمه غلامرضا شیخ زین الدین؛

الهیات مسیحی، هنری قیس، ترجمه ط میکائیلان؛

عنوان درس به فارسی: تاریخ ادیان ۲		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد	History of religions ۲	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری	■ جبرانی	دروس پیش نیاز:
		دروس هم نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

هدف: - شناخت ادیان ایران قدیم، ادیان هند و چین، یهودیت، مسیحیت و سیر تاریخ و اصول اعتقادات آنها

سرفصل:

دین و آیین آریاییان قدیم، زرتشت و تعلیمات او، گات‌ها، اوستای پس از زرتشت، اصول اعتقادی زرتشتی، دین زرتشت در دوره ساسانی و اسلام
مانی و اصول اعتقادی دین او
مزدک و افکار مزدکی

دین هندوی (ادیان بومی هند پیش از آریاییان، مهاجرت اقوام آریایی، وداها و دین ودایی، اوپانیشادها، بهگودگیتا، دین جین و تعالیم جین، دین سیک و تعالیم سیک، تأثیر اسلام در دین سیک)

دین بودایی (زندگی بودا و تعلیمات او، دو فرقه اصلی مهایانا و هیندیانا، تدوین کتب دینی - بودایی بدویان پالی، بودیسم در

خاورمیانه و آسیای جنوب شرقی، بودیسم در چین و ژاپن، مکتب ذن در ژاپن)

دین کنفوسیوس (شرح حال کنفوسیوس، اصول اخلاقی وی، تعالیم مذهبی)

دین تائو (شرح حال لائوتسه، کتب مقدس تائو، مفهوم اصلی تاثر، مفهوم ذات متعالی، اصول اخلاقی تائو، تائوی جدید)

دین شینتو (تاریخچه شینتو، اعتقادات شینتو شامل ادراک خداوند و پرستش خدایان طبیعت، پرستش امپراتور و میکادو، منول مقدس شینتو، آداب دینی شینتو)

یهودیت: تاریخچه، متون مقدس یهودی، فرقه‌های یهودی، ابعاد عقیدتی یهود، ابعاد عملی یهودیت

مسیحیت: تاریخچه، متون مقدس مسیحی، فرقه‌های مسیحی، ابعاد عقیدتی مسیح، ابعاد عملی مسیحیت

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

ادیان زنده جهان، رابرت هیوم ترجمه عبدالرحیم گواهی؛

ادیان و مکتبهای فلسفی هند، داریوش شایگان؛

آیین کنفوسیوس، دائو، بودا، دو وی مینگ، ترجمه غلامرضا شیخ زین الدین؛

الهیات مسیحی، هنری قیس، ترجمه ط میکائیلان؛

عنوان درس به فارسی: فلسفه اسلامی		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد	Islamic philosophy	عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی ■	دروس پیش نیاز:
		دروس هم نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

هدف: - شناخت اصول و مبانی فلسفه اسلامی و آشنایی با آرا و نظرات فلاسفه مشاء، اشراق و حکمت متعالیه.

سرفصل:

فلسفه چیست؟ تعریف فلسفه، موضوع فلسفه، روش فلسفه، تقسیمات فلسفه (مشاء، اشراق و حکمت متعالیه، تمایزات و مشترکات) معرفت شناسی: تعریف علم، تقسیم علم به حضوری و حصولی، تقسیم علم حصولی به تصور و تصدیق، مراتب علم حضوری، وجود و ماهیت: مراد از لفظ «وجود»، مراد از لفظ «ماهیت»، اشتراک معنوی «وجود»، بداهت مفهوم وجود، فرق وجود و موجود، اصالت وجود، وحدت وجود، تشکیک در وجود، احکام ماهیت

علیت: مراد از لفظهای «علت» و «معلول»، تقسیم بندی علت، تنسیق اصل علیت، اثبات اصل علیت، تشخیص علت و معلول، ضرورت علی و معلولی، سنخیت بین علت و معلول، ضرورت علی و معلولی، سنخیت بین علت و معلول، امکان و جوب، قاعده «الواحد»، استحاله دور و تسلسل در علت، علت های چهارگانه، مادی، صوری، فاعلی، غائی، اقسام علت فاعلی

مادیت و تجرد: مراد از لفظهای «مادی» و «مجرد»، ماده و صورت، تفاوت های اشیای مادی و اشیای مجرد، حقیقت مکان، حقیقت زمان، حقیقت جسم، انواع جواهر مادی اثبات وجود عقل، اثبات وجود نفس، نحوه ارتباط نفس با جسم (=بدن)، اعراض جسم

اعراض نفس

تغیر و ثبات: مراد از لفظهای «متغیر» و «ثابت»، اقسام تغیر، کون و فساد، حرکت قوه و فعل، حرکت در اعراض، حرکت مکانی،

حرکت وضعی، حرکت کمی، حرکت در جوهر، ربط متغیر به ثابت

عقل، عاقل و معقول: تعریف علم و تقسیمات آن، اتحاد عالم به معلوم، اتحاد عاقل و معقول، انواع تعقل و مراتب عقل، تقسیمات علم حضوری.

(ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

الاشارات و التنبیها، ابن سینا؛

حکمه الاشراق، شیخ الاشراق سهروردی؛

الشواهد الربوبیه فی المناهج السلوکیه، ملاصدرا؛

نهایه الحکمه، محمدحسین طباطبایی؛

الحکمه المتعالیه فی الاسفار العقلیه الاربعه، ملاصدرا؛

روش تحقیق		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Research Methodology	عنوان درس به انگلیسی:
■ جبرانی	■ نظری - ■	دروس پیش نیاز:
		دروس هم نیاز:
	۲	تعداد واحد:
	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار ■ کارگاه ■ موارد دیگر: .....

هدف کلی: آشنایی تخصصی با روش های کاربردی شناخت حقیقت در مطالعات وهابیت شناسی (پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعریف تحقیق، روش تحقیق و اهمیت آن
  ۲. موضوع در تحقیق وهابیت شناسی
  ۳. انتخاب موضوع
  ۴. بیان مسأله
  ۵. تدوین فرضیه
  ۶. تنظیم طرح تحقیق
  ۷. روش های مختلف تحقیق با تکیه بر روش تحقیق در موضوع وهابیت شناسی
  ۸. روش گردآوری اطلاعات با تکیه بر روش تحقیق در موضوع وهابیت شناسی
  ۹. روش های ارائه نتیجه تحقیق
  ۱۰. نکات اصلی و مهم آداب نگارش (چارچوب تحقیق - ارجاعات - اصول نگارشی و دستوری)
  ۱۱. شناسایی منابع
  ۱۲. جمع بندی و نتیجه گیری
  ۱۳. معرفی چند نمونه از هر یک از انواع منابع و ارزیابی اجمالی آنها
- ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:
- ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):
- فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ... درصد
- آزمون پایان نیم سال ... درصد
- ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:
- چ) فهرست منابع پیشنهادی:
۱. روش تحقیق و مأخذ شناسی، رنجبر
  ۲. آیین پژوهش و مرجع شناسی، احمد گیوی
  ۳. چگونه پژوهش کنیم؟ نیک مور
  ۴. شیوه نوشتن مقالات تحقیقی، استاپلتون

عرفان تطبیقی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Comparative religions	عنوان درس به انگلیسی:
☐ پایه ☒ نظری		دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی ☒ جبرانی		دروس هم‌نیاز:
☐ نظری-عملی ☒ تخصصی		تعداد واحد:
☐ رساله / پایان‌نامه		تعداد ساعت:
		۲
		۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر: .....

هدف کلی:

بررسی و شناخت و مقایسه ابعاد هفت گانه ادیان شرقی و ادیان ابراهیمی و بیان شباهت و تفاوت‌های آن‌ها با یکدیگر از منظر مباحث الاهیاتی و عرفانی و در نهایت مقایسه آن با اسلام.

مباحث یا سرفصل‌ها:

- ۱- مقایسه ابعاد هفت گانه ادیان شرقی و ابراهیمی با یکدیگر؛
- ۲- مسئله حجیت؛
- ۳- مفهوم خدا و وجود آن و اثبات وجود آن؛
- ۴- بحث اسما و صفات الهی؛
- ۵- بحث توحید، ثنویت و چندخدایی؛
- ۶- انسان‌شناسی؛
- ۷- کیهان‌شناسی؛
- ۸- نجات‌شناسی؛ معادشناسی

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال
 ۴۰ درصد
 آزمون پایان نیم‌سال
 ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- 1 oss-Chioino, J. *Women as Healers, Women as Patients: Mental Health Care and Traditional Healing in Puerto Rico*, Boulder: West view Press. (1992).
 Brandon, G. *Santeria from Africa to the New World*, Bloomington: Indiana University Press. (1997).
- 2 Barbanell, Maurice. *This Is Spiritualism*. London: Herbert Jenkins, (1959).
- 3 Baude, Ann. *Radical Spirits: Spiritualism and Women's Rights in Nineteenth-Century America*. Bloomington: Indiana University Press, 2001.
- 4 Carroll, Bret E. *Spiritualism in Antebellum America*. Bloomington: Indiana University Press, 1997.
- 5 Carter, Huntley, ed. *Spiritualism, Its Present-Day Meaning*. Philadelphia: J. B. Lippi

عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی ۱		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد	English language	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری	■ جبرانی	دروس پیش نیاز:
		دروس هم نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

هدف: - کسب دانش و تسلط نسبی در استفاده از منابع انگلیسی در موضوع عرفان‌های کاذب و ادیان جدید
سرفصل:

توسعه روشمند واژگان و اصطلاحات تخصصی در حوزه عرفان‌های کاذب و ادیان جدید و کسب مهارت در زمینه ی فهم ساختارهای زبان انگلیسی و تسلط به ترجمه از متون , و منابع اصلی نظیر دایرة المعارف های دایرة المعارف های پیترا کلارک، آکسفورد، برگر و ...

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

1-Encyclopedia of New Religious Movements, Peter Clarke

2-Cults and New Religions: A Brief History, Douglas E. Cowan

3- The Illustrated Encyclopedia of Active New Religions, Sects, and Cults, Beit-Hallahmi,

Benjamin

4- Encyclopedic Dictionary of Cults, Sects, and World Religions, Nichols, Larry A.; George

A. Mather; Alvin J. Schmidt

5- Controversial New Religions, Lewis, James R.

ادیان به مربوط انگلیسی تخصصی منابع سایر

عنوان درس به فارسی: تاریخ، مفاهیم و کلیات جنبش‌های معنوی جدید			
نوع درس و واحد	Generalities of New Spiritual Movements		عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری	■ اصلی		دروس پیش‌نیاز:
			دروس هم‌نیاز:
		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

هدف: - آشنایی با تاریخ و تیپ‌شناسی عرفان‌های جدید و گروه‌های دینی نوظهور و فعالیت‌ها و تحولات مربوط به هر یک آشنایی با مسائل ادیان جدید، علل گرایش، علل پیدایش ادیان بدیع، عوامل معرفتی غیر معرفتی، سرفصل:

تعریف و تاریخچه ادیان جدید

علل گرایش به ادیان جدید

علل پیدایش به معنویت‌گرایی نوین

عوامل معرفتی

عوامل غیر معرفتی

مسئله کیش ستیزها

رسانه و جنبش‌ها

زنان و جنبش‌ها

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

آزمون پایان نیم‌سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۴۰ درصد

۶۰ درصد

.Cults, Religion, and Violence

The Demonic Bible

Courtney Bender-The New Metaphysicals_ Spirituality and the American Religious Imagination (۲۰۱۰)

CULTS AND New Religious Movements

Encyclopedia of New Religious

عرفان عملی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Practical mysticism	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری	■ اصلی	دروس پیش نیاز:
		دروس هم نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

هدف: - شناخت مبانی و مسائل عرفان عملی و حقیقت سکون عرفانی

سرفصل:

تعریف عرفان عملی و تبیین مؤلفه اصلی آن (عنصر ترجمه، موضوع، مسایل و غایت در عرفان عملی)

تفاوت عرفان عملی اسلامی با اخلاق اسلامی

رابطه عرفان نظری و عملی با یکدیگر

منازل و مقامات و احوال اسفار اربعه عرفانی

شناخت نظامهای عرفان عملی (عطارد، روزبهان بقلی شیرازی و خواجه عبدالله انصاری و...)

مسالك سلوكی (زاهدانه، سالکانه، عاشقانه، عارفانه، سائلانی

تبیین جایگاه اهل بیت (ع) در سیر و سلوک عرفانی

ابواب کمال (حزن، خوف، اشفاق، خشوع، اخبات، زهد، ورع، تبتل، رجا، رغبت)

معاملات (رعایت، مراقبه، حرمت، اخلاص، تهذیب، استقامت، توکل، تفویض، ثقه، تسلیم)

اخلاق (صبر، رضا، شکر، حیا، صدق، ایثار، خلق، تواضع، فتوت، انبساط)

اصول (قصد، عزم، اراده، ادب، یقین، انس، ذکر، فقر، غنا، مراد)

اودیه (احسان، علم، حکمت، بصیرت، فراست، تعظیم، الهام، سکینه، طماینه، همت)

احوال (محبت، غیرت، شوق، قلق، عطش، وجد، دهش، هیمن، برق، ذوق)

ولایات (لحظ، وقت، صفا، سرور، سرّ، نفس، غربت، غرق، غیبت، تمکن)

حقایق (مکاشفه، مشاهده، معاینه، حیرت، قبض، بسط، سکر، صحو، اتصال، انفصال)

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

مصباح الانس (فناری)

مشارق الدراری و منتهی المدارک (سعید الدین فرغانی)

نصوص و مفتاح الغیب (صدر الدین قونوی)

تمهید القواعد (صائن الدین ترکه اصفهانی)

عرفان نظری		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Theoretical mysticism	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری	■ اصلی	دروس پیش‌نیاز:
		دروس هم‌نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

هدف: - شناخت مسایل عرفان نظری؛ تبیین وحدت شخصی وجود و لوازم آن

سرفصل:

تعریف عرفان نظری (تفاوت و نسبت آن با عرفان عملی)

تاریخچه عرفان نظری (دوره پیش از عرفان نظری، دوره پیدایش عرفان نظری، دوره گسترش عرفان نظری)

موضوع عرفان نظری (تفاوت موضوع آن با موضوع فلسفه اسلامی)

میزان عرفان نظری (شریعت، عقل و استاد)

روش عرفان نظری (روش شهودی، روش عقلی و روش شهودی - عقلی، تفاوت آن با روش فلسفه اسلامی)

ساختار کلی مسایل عرفان نظری (چیدمان مسایل بر اساس سه محور وحدت وجود، مراتب هستی و انسان کامل)

وحدت شخصی وجود (تفاوت آن با وحدت سنخی و وحدت سریانی، براهین عقلی و نقلی بر وحدت شخصی وجود و لوازم

وحدت وجود)

مقام ذات (اطلاق مقسمی و تفاوت آن با اطلاق قسمی، چگونگی علم به مقام ذات، حکم ناپذیری ذات و...)

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

مصباح الانس (فناری)

مشارق الدراری و منتهی المدارک (سعید الدین فرغانی)

نصوص و مفتاح الغیب (صدر الدین قونوی)

تمهید القواعد (صائن الدین ترکه اصفهانی)

عین نضاح (عبدالله جوادی آملی)

نقد النصوص (عبدالرحمن جامی)، شرح فصوص الحکم (داود قیصری)

عین نضاح (عبدالله جوادی آملی)

جامعه‌شناسی جنبش‌های معنوی نوین		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Sociology (New spiritual movements)	عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	اصلی ■	دروس پیش‌نیاز:
		دروس هم‌نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

هدف: - آشنایی با تاریخ و تیپ‌شناسی عرفان‌های جدید و گروه‌های دینی نوظهور و فعالیت‌ها و تحولات مربوط به هریک از منظر جامعه‌شناختی

سرفصل:

تفاسیر جامعه‌شناختی از عرفان‌های نوین و ادیان جدید، رده‌بندی ادیان و معنویت‌های جدید، نقش و تاثیر ادیان جدید بر تمدن‌ها، تمایز فرقه‌ها (sects) و نحله‌ها (cults) سکولاریسم و ،

عرفان‌های کاذب، نقش عرفان‌های کاذب در تحولات سیاسی و فرهنگی و اجتماعی، خشونت، جنسیت و شستشوی مغزی، رضامندی اعضا از جنبش‌های عرفانی کاذب،

(ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Kevin J. Christiano, et al., (2nd ed., 2008), *Sociology of Religion: Contemporary Developments*, Lanham, MD: Rowman & Littlefield Publishers.
- Berger, Peter L. *The Sacred Canopy: Elements of a Sociological Theory of Religion* (1967).
- Andrew McKinnon (2010) "Elective Affinities of the Protestant Ethic: Weber and the Chemistry of Capitalism" *Sociological Theory* vol 28 no. 1
- Pawel Zaleski "Ideal Types in Max Weber's Sociology of Religion: Some Theoretical Inspirations for a Study of the Religious Field", *Polish Sociological Review* No. 3(171)/2010
- Kevin J. Christiano, et al., (2nd ed., 2008), *Sociology of Religion: Contemporary Developments*, Lanham, MD: Rowman & Littlefield Publishers.
- Marx, Karl. 1844. *A Contribution to the Critique of Hegel's Philosophy of Right*, *Deutsch-Französische Jahrbücher*, February.
- Max Weber, *Sociology of Religion*
- Weber, Max. *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism*. Los Angeles: Roxbury Company, 2002.

روش‌شناسی مطالعات جنبش‌های نوین دینی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Methodology for the study of modern religious movements	عنوان درس به انگلیسی:
اصولی ■		دروس پیش‌نیاز:
نظری ■		دروس هم‌نیاز:
		تعداد واحد:
		تعداد ساعت:
		۲
		۳۲

هدف: - آشنایی با تاریخ مطالعات ادیان، رویکردها و رهیافت‌های اعمال شده در این عرصه بیان نقاط قوت و ضعف روش‌های متداول، آگاهی از روش‌ها یا روش‌های متناسب با موضوعات مختلف مطالعه و تحقیق در ادیان، آشنایی با پیشرفت‌های روش‌شناسانه در این عرصه

سرفصل:

تاریخ مطالعات ادیان: نخستین روی آوردها به مطالعات و پژوهش در ادیان، مطالعات سنتی، ادیان پژوهی در حوزه اسلامی-ایرانی، نقد و بررسی کتاب تحقیق ماللهند و کتاب دبستان مذاهب، مطالعات شرق‌شناسان و تحقیقات ادیان-پژوهان قرن‌های ۱۸ و ۱۹، نقد و بررسی کتاب تاریخ تمدن، اثر ویل دورانت در خصوص موضوعات ادیان، نقد و بررسی کتاب ماکس مولر مطالعات آکادمیک در ادیان، تحولات و پیشرفت‌های اخیر در مطالعه و معرفی ادیان، مهم‌ترین ادیان‌شناسان و برجسته‌ترین آثار ادیان‌شناسی.

روش‌شناسی مطالعات ادیان: اهمیت و نقش روش در مطالعات ادیان، انواع دسته‌بندی ادیان، امکان رسیدن به الگوی موضوعی-علمی در مطالعه ادیان، بایسته‌های مطالعه در هر دین در پروسه شناخت ادیان، بررسی و نقد روش‌ها، رویکردها و رهیافت‌های معمول در مطالعات ادیان: روش‌های تاریخی-توصیفی و تاریخی-تحلیلی (روش‌های پدیدارشناسانه) پدیدارشناسی توصیفی و پدیدارشناسی استعلایی یا ذات‌شناختی (رهیافت‌های روان‌شناختی، رفتارگرایانه، انسان‌مدارانه، علم‌گرایانه، موضوع فروکاست دین در رهیافت‌های ادیان‌پژوهی، رویکردهای مردم‌شناختی، جامعه‌شناختی، هرمنیوتیکی، معناشناختی، ریشه‌شناختی، نمادشناختی، اسطوره‌شناختی، متن‌شناختی، کلامی، فلسفی، عرفانی، فقهی و تطبیقی؛ مطالعات بین‌رشته‌ای)

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

روش‌شناسی مطالعات دینی، احد فرامرز قراملکی
 پدیدارشناسی چیست؟ آندره دارتیگ، ترجمه محمود نوالی
 سرآغاز پدیدارشناسی، ریچارد اشمیت، ترجمه شهرام پازوکی
 فلسفه ایرانی و فلسفه تطبیقی، هانری کربن، ترجمه جواد طباطبایی

-Methodology of the Study of Religions, Mircea Eliade

۸-Approaches to the Study of Religion, Ed. By Peter Connolly

مقایسه جنبش های معنوی جدید با یکدیگر		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Comparison of new spiritual movements with each other	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری	■ اصلی	دروس پیش نیاز:
		دروس هم نیاز:
		تعداد واحد:
		تعداد ساعت:

هدف: - بررسی مقایسه ای جنبش های نوظهور با یکدیگر

سرفصل:

رویکرد عرفان های نوظهور به حقیقت غایی، انسان، جهان، نجات و رستگاری، تناسخ، عشق و خانواده، معنای زندگی، آرامش و خلسه

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

Teaching Mysticism, Edited by William B. Parsons

Entheogens and the Future of Religion, Robert Forte

.The Psilocybin Solution: The Role of Sacred Mushrooms in the Quest for Meaning, Simon G

Powell

Inner Paths to Outer Space: Journeys to Alien Worlds through Psychedelics and Other

Spiritual Technologies, Rick Strassman MD, Slawek Wojtowicz & Luis Eduardo Luna , Ede

Frecka

The Road to Eleusis: Unveiling the Secret of the Mysteries, R. Gordon Wasson (Author), A

Albert Hofmann (Author), Carl A. P. Ruck (Author), Huston Smith (Preface)

, Nostradamus' Prophecies. The Comparative Translations of all the Original Quatrains

Michael Nostradamus, Das Abra and Clare Mcintyre

Introduction to Comparative Mysticism, Jacque De Marquette

The Phallus: Sacred Symbol of the Male Creative Power, Alain Danielou

۴۵

.Classical Spirituality in Contemporary America: The Confluence and Contribution of G. I

Gurdjieff and Sufism, Michael S. Pittman

Entheogens and the Future of Religion, Robert Forte

Awakening to the Dream: The Gift of Lucid Living, Leo Hartong

Midnights With the Mystic: A Little Guide to Freedom and Bliss, Cheryl Simoni and

Sadhguru Jaggi Vasudev

), Annie Besant ۱۹۰۹ Changing World (

Some Mystical Adventures, G.R.S. Mead

), Whately W. Smith ۱۹۲۰ Foundations of Spiritualism (

The Journey Of Self-Discovery, A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada

), Isabel Cooper-Oakley ۱۹۰۹ Mystical Traditions (

مقایسه جنبش‌ها با عرفان اسلامی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Comparison of movements with Islamic mysticism	عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■ اصلی ■		دروس پیش‌نیاز:
		دروس هم‌نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

هدف: - بررسی مقایسه‌ای عرفان و معنویت اسلامی با جنبش‌های نوپدید

سرفصل:

رویکرد عرفان اسلامی و عرفان‌های نوظهور به حقیقت غایی، انسان، جهان، نجات و رستگاری، تناسخ، عشق و خانواده، معنای زندگی، آرامش و ...

(ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Teaching Mysticism, Edited by William B. Parsons
 Entheogens and the Future of Religion, Robert Forte
 The Psilocybin Solution: The Role of Sacred Mushrooms in the Quest for Meaning, Simon G Powell
 Inner Paths to Outer Space: Journeys to Alien Worlds through Psychedelics and Other Spiritual Technologies, Rick Strassman MD, Slawek Wojtowicz & Luis Eduardo Luna , Ede Frecska
 The Road to Eleusis: Unveiling the Secret of the Mysteries, R. Gordon Wasson (Author), A Albert Hofmann (Author), Carl A. P. Ruck (Author), Huston Smith (Preface)
 ,Nostradamus' Prophecies. The Comparative Translations of all the Original Quatrains Michael Nostradamus, Das Abra and Clare Mcintyre
 Introduction to Comparative Mysticism, Jacque De Marquette
 The Phallus: Sacred Symbol of the Male Creative Power, Alain Danielou
 ۴۵
 .Classical Spirituality in Contemporary America: The Confluence and Contribution of G. I Gurdjieff and Sufism, Michael S. Pittman
 Entheogens and the Future of Religion, Robert Forte
 Awakening to the Dream: The Gift of Lucid Living, Leo Hartong
 Midnights With the Mystic: A Little Guide to Freedom and Bliss, Cheryl Simoni and Sadhguru Jaggi Vasudev
 ), Annie Besant ۱۹۰۹ Changing World (Some Mystical Adventures, G.R.S. Mead
 ), Whately W. Smith ۱۹۲۰ Foundations of Spiritualism (The Journey Of Self-Discovery, A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada
 ), Isabel Cooper-Oakley ۱۹۰۹ Mystical Traditions (

عنوان درس به فارسی: آشنایی با سرچشمه‌های جنبش‌های نوپدید دینی شرق		عنوان درس به انگلیسی: Exploring new spiritual movements	نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:			تخصصی ■ نظری ■
دروس هم‌نیاز:			
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۳۲	

هدف:

آشنایی با مکاتب و فرق شرقی (هندی، خاور دور) که جنبش‌های نوپدید دینی شرقی از آموزه‌های آنها سرچشمه گرفته‌اند. مقایسه و شناخت تفاوت‌ها و شباهت‌های آموزه‌های سرچشمه گرفته از مکاتب شرقی، با آموزه‌های اصلی.

سر فصل‌ها:

آشنایی با مکتب ادویتیه ودانته **Advaita Vedanta**

آشنایی با مکتب یوگا **Yoga**

آشنایی با مکتب بهکتی **Bhakti**

آشنایی با مکتب تنتره **Tantra**

آشنایی با نظریه آنکانتوادِه **Anekāntavāda** (سیادوادِه **Syādavāda**)

آشنایی با آموزه اناهته شَبده **Anāhata Śabda** و گوربانی **Gurbāṇi**

آشنایی با مکتب ذن بودایی **Zen Buddhism**

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

پاشایی، ع. (۱۳۶۱). *ذن چیست؟*، تهران، انتشارات نیلوفر.

روحانی، محمد (۱۳۸۸). *دین سیک‌ها*، علی موحدیان عطار، قم: دانشگاه ادیان و مذاهب.

شایگان، داریوش (۱۳۸۲)، *آیین هندو و عرفان اسلامی*، جمشید ارجمند، تهران: فرزاد.

شایگان، داریوش (۱۳۸۳)، *ادیان و مکتب‌های فلسفی هند*، تهران: مؤسسه انتشارات امیرکبیر.

محمودی، ابوالفضل (۱۳۹۲). *مشرق در دو افق، مقدمه‌ای بر مطالعه مقایسه‌ای عرفان اسلامی و هندوی (ابن عربی، شنکره و*

رامانوجه)، قم: نشر ادیان.

Alper, Harvey P. (1989). *Mantra*, Albany: State University of New York Press.

Bartley, Christopher (2011), *an Introduction to Indian Philosophy*, Chennai: Continuum International.

Bernard, Theos (1947), *Hindu Philosophy*, New York: Philosophical Library.

Brooks, Douglas Renfrew (1999), *The Secret of the Three Cities, an Introduction to Hindu Sakta Tantrism*, New Delhi: Munshiram Manoharlal.

Chrystides, George D (1999). *Exploring New Religions*, New York, Continuum.

عنوان درس به فارسی:		جنبش‌های معنوی جدید بر بن ادیان شرق	
عنوان درس به انگلیسی:	Exploring new spiritual movements 1	نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:		تخصصی	نظری
دروس هم‌نیاز:			
تعداد واحد:	۲		
تعداد ساعت:	۳۲		

هدف: - معرفی جنبش‌های نوظهوری که بر بن ادیان شرق به وجود آمده‌اند

سرفصل:

معرفی تفصیلی بنیان‌گذار و تاریخ (با توجه به اینکه این جنبش‌ها اکثراً فرد محور هستند، شناخت دقیق شخصیت، باورها و آموزه‌های رهبر جنبش بسیار ضروری است).

مهم‌ترین اعتقادات و آموزه‌ها (هر یک از این جنبش‌های عرفانی به عرفان‌های خدامحور و غیر خدامحور تقسیم می‌شوند. در این بخش سعی خواهد شد ضمن تبیین ماهیت آموزه‌ها و باورهایی که توسط این جنبش‌ها ترویج می‌شوند، در بخش عرفان‌های خدامحور مفهوم و ماهیت خدایی که در آن جنبش بر آن تأکید می‌شود روشن می‌شود).

نمادشناسی (این بخش به معرفی مهم‌ترین نمادها و سمبل‌های فرقه مورد نظر که بیان‌کننده اعتقادات و ریشه‌های فرهنگی آن است پرداخته می‌شود).

احکام و الزامات (هریک از این جنبش‌های عرفانی برای پیروان خود از نظر ظاهری، مانند شیوه آرایش مو، طرز لباس پوشیدن... و شیوه زندگی، مانند ساعت برخاستن از خواب و خوابیدن، نوع غذا، شیوه برخورد با دیگران، شیوه تمرکز و تمرینات جسمی و روحی... الزاماتی مانند احکام شرعی ادیان وضع می‌کنند. در این بخش به تفصیل اینگونه امور معرفی خواهد شد).

تعداد پیروان و منطقه جغرافیایی حضور (در این بخش به گستردگی جغرافیایی و تعداد پیروان هر یک از این جنبش‌های عرفانی پرداخته خواهد شد).

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Charles Lucas, Phillip, Robbins, Thomas, 2004, New Religious Movements in the 21st Century, New York, .Routledge
- Chaudhuri, Amala, Sri sathya sai baba and the golden age: the fourth dimension that will change the world, New age books
- .Chryssides, George D, 1999, Exploring New Religions, New York, Continuum
- Chryssides, George D, Wilkins, Margaret Z, 2006, a Reader in New Religious Movements, New York, .Continuum
- .Clarke, Peter B, 2006, Encyclopedia of New Religious Movements, London, Routledge
- .Clarke, Peter, 2006, New Religions in Global Perspective, London, Routledge
- Coney, Judith, Sahaja Yoga: Socializing Processes in a South Asian New Religious Movement, Curzon
- Dabholkar, Govind R, Shri Sai satcharita, Sterling Publishers
- Drucker, Al, 1998, SAI BABA GITA the Way to Self-Realization and Liberation in this Age, Wisconsin Dells, Atma .Press
- Gokak, V.K, 1975, Bhagavan Sri Sathya Sai Baba (an Interpretation), New Delhi, Abhinav

عنوان درس به فارسی:		جنبش‌های معنوی جدید بر بن ادیان ابراهیمی	
عنوان درس به انگلیسی:	Exploring new spiritual movements 2	نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:		تخصصی	نظری
دروس هم‌نیاز:			
تعداد واحد:	۲		
تعداد ساعت:	۳۲		

هدف: - معرفی جنبش‌های نوظهوری که بر بن ادیان ابراهیمی به وجود آمده‌اند
سرفصل:

معرفی تفصیلی بنیان‌گذار و تاریخ (با توجه به اینکه این جنبش‌ها اکثراً فرد محور هستند، شناخت دقیق شخصیت، باورها و آموزه‌های رهبر جنبش بسیار ضروری است).

مهم‌ترین اعتقادات و آموزه‌ها (هر یک از این جنبش‌های عرفانی به عرفان‌های خدامحور و غیرخدامحور تقسیم می‌شوند. در این بخش سعی خواهد شد ضمن تبیین ماهیت آموزه‌ها و باورهایی که توسط این جنبش‌ها ترویج می‌شوند، در بخش عرفان‌های خدامحور مفهوم و ماهیت خدایی که در آن جنبش بر آن تأکید می‌شود روشن می‌شود).

نمادشناسی (این بخش به معرفی مهم‌ترین نمادها و سمبل‌های فرقه مورد نظر که بیان‌کننده اعتقادات و ریشه‌های فرهنگی آن است پرداخته می‌شود).

احکام و الزامات (هریک از این جنبش‌های عرفانی برای پیروان خود از نظر ظاهری، مانند شیوه آرایش مو، طرز لباس پوشیدن... و شیوه زندگی، مانند ساعت برخاستن از خواب و خوابیدن، نوع غذا، شیوه برخورد با دیگران، شیوه تمرکز و تمرینات جسمی و روحی... الزاماتی مانند احکام شرعی ادیان وضع می‌کنند. در این بخش به تفصیل اینگونه امور معرفی خواهد شد).
تعداد پیروان و منطقه جغرافیایی حضور (در این بخش به گستردگی جغرافیایی و تعداد پیروان هر یک از این جنبش‌های سراسر جهان پرداخته خواهد شد).

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- Charles Lucas, Phillip, Robbins, Thomas, 2004, New Religious Movements in the 21st Century, New York, .Routledge
Chaudhuri, Amala, Sri sathya sai baba and the golden age: the fourth dimension that will change the world, New age books
.Chryssides, George D, 1999, Exploring New Religions, New York, Continuum
Chryssides, George D, Wilkins, Margaret Z, 2006, a Reader in New Religious Movements, New York, .Continuum
.Clarke, Peter B, 2006, Encyclopedia of New Religious Movements, London, Routledge
.Clarke, Peter, 2006, New Religions in Global Perspective, London, Routledge
Coney, Judith, Sahaja Yoga: Socializing Processes in a South Asian New Religious Movement, Curzon
Dabholkar, Govind R, Shri Sai satcharita, Sterling Publishers
Drucker, Al, 1998, SAI BABA GITA the Way to Self-Realization and Liberation in this Age, Wisconsin Dells, Atma .Press
Gokak, V.K, 1975, Bhagavan Sri Sathya Sai Baba (an Interpretation), New Delhi, Abhinav

عنوان درس به فارسی: جنبش‌های متافیزیکا و فراروان‌شناختی		عنوان درس به انگلیسی: Exploring new spiritual movements 3
نوع درس و واحد	تخصصی	نظری
دروس پیش‌نیاز:		
دروس هم‌نیاز:		
تعداد واحد:		۲
تعداد ساعت:		۳۲

هدف: - معرفی جنبش‌های نوین که بن‌مایه متافیزیکال و فراروان‌شناختی دارند
سرفصل:

معرفی تفصیلی بنیان‌گذار و تاریخ (با توجه به اینکه این جنبش‌ها اکثراً فرد محور هستند، شناخت دقیق شخصیت، باورها و آموزه‌های رهبر جنبش بسیار ضروری است).

مهم‌ترین اعتقادات و آموزه‌ها (هر یک از این جنبش‌های عرفانی به عرفان‌های خدامحور و غیرخدامحور تقسیم می‌شوند. در این بخش سعی خواهد شد ضمن تبیین ماهیت آموزه‌ها و باورهای که توسط این جنبش‌ها ترویج می‌شوند، در بخش عرفان‌های خدامحور مفهوم و ماهیت خدایی که در آن جنبش بر آن تأکید می‌شود روشن می‌شود).

نمادشناسی (این بخش به معرفی مهم‌ترین نمادها و سمبل‌های فرقه‌مورد نظر که بیان‌کننده اعتقادات و ریشه‌های فرهنگی آن است پرداخته می‌شود).

احکام و الزامات (هریک از این جنبش‌های عرفانی برای پیروان خود از نظر ظاهری، مانند شیوه آرایش مو، طرز لباس پوشیدن و... و

شیوه زندگی، مانند ساعت برخاستن از خواب و خوابیدن، نوع غذا، شیوه برخورد با دیگران، شیوه تمرکز و تمرینات جسمانی و روحی و... الزاماتی مانند احکام شرعی ادیان وضع می‌کنند. در این بخش به تفصیل اینگونه امور معرفی خواهد شد).

تعداد پیروان و منطقه جغرافیایی حضور (در این بخش به گستردگی جغرافیایی و تعداد پیروان هر یک از این جنبش‌ها در سراسر جهان پرداخته خواهد شد).

(ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال
آزمون پایان نیم‌سال

۴۰ درصد
۶۰ درصد

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

سلیگمن، ۱۳۷۷، تاریخ جادوگری، ترجمه ایرج گل‌سرخ، تهران، انتشارات نشر علم.

هاروی، اروین، مقدمه‌ای بر فراروان‌شناسی، مترجم: سید احمد جلالی، تهران: نشر پادرا، چاپ اول، ۱۳۸۹،

آیزنک، هانس یورگن و دیگران، روح و دانش جدید، ترجمه: محمدرضا غفاری، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۶

راین، جی. بی، درآمدی بر فرا روان‌شناسی، ترجمه: امین راسترو، تهران، انتشارات فراروان، ۱۳۷۱، ص ۱۵-۱۲؛

الوردی، علی، خوارق اللاشعور او اسرار الشخصیه الناجحه، لندن، دار الوراق للنشر، ۱۹۹۶م، ص ۱۹۱؛

رادین، دو دین. آی، الظواهر الروحیه الخارقه، ترجمه به عربی و تحشیه سعد رستم، دارالجسور الثقافیه، ۱۴۲۷ق

ابن سینا، الاشارات و تنبیهات، تحقیق سلیمان دنیا، بیروت، موسسه نعمان، ۱۴۱۳

فلسفه غرب ۱		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Western philosophy 1	عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	اختیاری ■	دروس پیش‌نیاز:
		دروس هم‌نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

هدف: - شناخت تاریخ فلسفه غرب و آشنایی با دیدگاه‌های فلسفی فیلسوفان غربی و کشف عناصر برجسته‌ی تاثیر گذار در هر مکتب

و فیلسوف

سرفصل:

فلسفه یونانیان، تاریخ یونان از ابتدا تا مرگ اسکندر، فرهنگ اساطیر یونان، پیشا سقراطیان، سقراط، افلاطون، ارسطو، کلیان، رواقیان، اپیکوریان، تفکر یونانیان و مسیحیت، فلسفه اسکندرانی، حوزه نوفیثاغورسی، حوزه افلاطونی، مذهب فلوطینی، تفکر اسکندرانی و سریانی، فلسفه یهودی، فلسفه قرون وسطایی، فلسفه پیشامدرن، فلسفه مدرن، فلسفه تحلیلی، پراگماتیسم، مکتب فرانکفورت، مدرنیته، پسامدرنیته، پدیدارشناسی، فلسفه‌های اگزیستانس.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

منابع:

تاریخ فلسفه غرب، برتراند راسل

تاریخ فلسفه غرب، ویلیام جیمز دورانت، ترجمه عباس زریاب خویی

تاریخ فلسفه، عباس محمدی اصل

فلاسفه بزرگ، برایان مگی

فلسفه غرب ۲		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Western philosophy ۲	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری	■ اختیاری	دروس پیش‌نیاز:
		دروس هم‌نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

هدف: - شناخت تاریخ فلسفه غرب و آشنایی با دیدگاه‌های فلسفی فیلسوفان غربی و کشف عناصر برجسته‌ی تاثیر گذار در هر مکتب

و فیلسوف

سرفصل:

فلسفه پیشامدرن، فلسفه مدرن، فلسفه تحلیلی، پراگماتیسم، مکتب فرانکفورت، مدرنیته، پسامدرنیته، پدیدارشناسی، فلسفه‌های اگزیستانس.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

رویای خرد تاریخ مختصر فلسفه جدید، راجر اسکروتن، اسماعیل سعادت‌ی خمسه

تاریخ انتقادی فلسفه یونان، والتر ترنس استیس، یوسف شاقول

تاریخ فلسفه غرب، رچینالد جان هالینگ دیل، عبدالحسین آذرنگ

تاریخ فلسفه در جهان، رابرت سولومون، کاتلین هیگینز، منوچهر شادان

تاریخ فلسفه در دوره یونانی، امیل بریه، علی مراد داودی

تاریخ فلسفه دین، آلن سل، حمیدرضا آیت‌اللهی

خدا و فلسفه) تحول مفهوم خدا در تاریخ فلسفه غرب(، اتین ژیلسون، شهرام پازوکی

تاریخ فلسفه سیاسی غرب: از آغاز تا پایان سده‌های میانه، عبدالرحمن عالم

The Story of philosophy of philosophy, the lives and opinions of the world's greatest philosophers, Will Durant

History of Philosophy, Julian Marias ۲۵- Arabic Thought and Its Place in History, De Lacy

O'Leary

A comparative history of world philosophy: from the Upanishads to Kant, Ben-Ami Scharfstein

عنوان درس به فارسی: زبان تخصصی پایه	
نوع درس و واحد	عنوان درس به انگلیسی: Basic specialized language
اختیاری ■	دروس پیش نیاز:
نظری ■	دروس هم نیاز:
	تعداد واحد: ۲
	تعداد ساعت: ۳۲

هدف: - کسب دانش و تسلط نسبی در استفاده از منابع انگلیسی در موضوع عرفان‌های کاذب و ادیان جدید
سرفصل:

توسعه روشمند واژگان و اصطلاحات تخصصی در حوزه عرفان‌های کاذب و ادیان جدید و کسب مهارت در زمینه ی فهم ساختارهای زبان انگلیسی و تسلط به ترجمه از متون ، و منابع اصلی نظیر دایرة المعارف های دایرة المعارف های پیتیر کلارک، آکسفورد، برگر و ...

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- 1- Encyclopedia of New Religious Movements, Peter Clarke
- 2- Cults and New Religions: A Brief History, Douglas E. Cowan
- 3- The Illustrated Encyclopedia of Active New Religions, Sects, and Cults, Beit-Hallahmi, Benjamin
- 4- Encyclopedic Dictionary of Cults, Sects, and World Religions, Nichols, Larry A.; George A. Mather; Alvin J. Schmidt
- 5- Controversial New Religions, Lewis, James R.

عنوان درس به فارسی: فرق تصوف	
نوع درس و واحد	Sufi sects
عنوان درس به انگلیسی:	
دروس پیش‌نیاز:	
دروس هم‌نیاز:	
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۳۲

هدف: - شناخت تفصیلی مهمترین سلاسل صوفیه، انشعابات آنها، گسترش جغرافیایی و مهمترین مشایخ و آثار آنان
سرفصل:

بعد تربیتی عرفان اسلامی، هویت طریقه و سلسله، خرقة در تصوف و عرفان اسلامی

عوامل پیدایش و گسترش فرق صوفیه، سنتهای سلوکی در فرق صوفیه

آسیب‌شناسی پیدایش و گسترش فرق صوفیه، اهمیت معنوی ظهور و گسترش فرق تصوف

سلسله کبرویه و شخصیت و آثار نجم الدین کبری و مشایخ سلسله، انشعابات کبرویه (نوربخشیه و ذهبیه) و گسترش آن در آسیای مرکزی و ایران.

سلسله نعمت‌اللهیه و جایگاه شاه نعمت‌اله ولی در تصوف، طریقه مشایخ سلسله و انشعابات آن (گنابادیه، شمسیه، صفی‌علی‌شاهیه)

سلسله سهرودیه و شخصیت ابوالنجیب سهرودی، کیفیت انتشار طریقه سهرودیه در هند و انشعابات آن

سلسله قادریه و شخصیت و جایگاه عبدالقادر گیلانی و آثار او و انشعابات قادریه

سلسله نقشبندیه و شخصیت آثار بهاء الدین نقشبندی، انشعابات طریقه نقشبندیه (خالديه، مجدديه) و گسترش جغرافیایی آنها

سلسله شاذلیه و شخصیت و جایگاه ابوالحسن شاذلی، شاذلیه در دوران معاصر و انشعابات آن (رنه‌گونون و شوان و پیروان ایشان)

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

نفحات الانس - عبد الرحمان جامی

طرائق الحقایق - محمد معصوم شیرازی

خزینة الاصفیاء - غلام سرور لاهوری

مصباح الهدایه و مفتاح الکفایه - عزالدین محمود کاشانی

الصله بین التصوف و التشیع - کامل مصطفی شیبی

الفکر الصوفی و النزعات الصوفیه - کامل مصطفی شیبی

عارفی از الجزائر، مارتین لینگر ترجمه نصر اله پورجوادی

ما هو التصوف، ما هی الطریقه النقشبندیه - الشیخ علاء الدین نقشبندی

عنوان درس به فارسی: کلام اسلامی		عنوان درس به انگلیسی:	Islamic Kalam	نوع درس و واحد
دروس پیش‌نیاز:		اختیاری ■ نظری ■		
دروس هم‌نیاز:				
تعداد واحد:		۲		
تعداد ساعت:		۳۲		

هدف: - شناخت تحلیلی و استدلالی براهین اثبات وجود خدا و مباحث مربوط به نبوت، امامت و معاد

سرفصل:

راههای شناخت خدا (برهان نظم و تقریرهای آن، برهان حدوث، امکان، صدیقین و ...) اسما و صفات (صفات ثبوتیه ذاتیه: علم، قدرت، حیات، سمع، بصر، اراده، ادراک، ازلیت و ابدیت؛ و صفات ثبوتیه فعلیه: تکلم، صدق، حکمت، حسن و قبح عقلی و ثمرات آن؛ صفات خبریه و صفات سلبیه) توحید (توحید در ذات، توحید در صفات، توحید در حاکمیت، توحید در خالقیت، توحید در ربوبیت، توحید در طاعت، و توحید در تشریح، توحید در شفاعت و مغفرت) مباحث مربوط به قضا و قدر، بقاء، جبر و اختیار و ...

مباحث مربوط به نبوت عامه (ضرورت بعثت انبیاء و ادله لزوم بعثت و راههای اثبات نبوت، وحی و واقسام آن، عصمت انبیاء و دلایل آن)

مباحث مربوط به نبوت خاصه - نبوت حضرت ختمی مرتبت، اثبات اعجاز قرآن کریم، خاتمیت رسالت امامت و خلافت (تعریف امامت، سنت نبوی و نصب حضرت امیرالمومنین علی علیه السلام، عصمت امام در قرآن) مباحث معاد (ادله ضرورت معاد، علل انکار معاد و شبهه‌های منکران، ادله عقلی و نقلی بر تجرد روح، حیات برزخی، معاد جسمانی و روحانی، رجعت، شفاعت، بطلان تناسخ و ...)

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

آیت الله جعفر سبحانی، المحاضرات فی الالهیات، قم، موسسه امام صادق (ع).
علامه حلی، کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد (بخش الهیات بمعنی الاخص)، قم، انتشارات جامعه مدرسین حوزه علمیه قم.
علی ربانی گلپایگانی، کلام استدلالی، قم، بوستان کتاب.
کلام فلسفی (مجموعه مقالات)، ترجمه سلطانی و نراقی، تهران، موسسه فرهنگی صراط.
امیر عباس علیزمانی، سخن گفتن از خدا، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

روان‌شناسی عمومی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	General Psychology	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری	■ اختیاری	دروس پیش‌نیاز:
		دروس هم‌نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

هدف: - آشنایی با مفاهیم اولیه روانشناسی خصوصاً تاریخچه تحول روانشناسی و تئوریهای شخصیت

سرفصل:

تعریف روانشناسی، جایگاه آن در میان علوم انسانی، تاریخچه تکوین روانشناسی، زیست‌شناسی و رفتار و شناخت اجمالی دستگاه عصبی در انسان، احساس و ادراک، انواع و مدارج آگاهی، یادگیری و تفکر، حافظه و انواع آن، هوش و مراحل رشد آن، انگیزش و هیجان، روانشناسی رشد، شخصیت، نظریه‌ها و روشهای سنجش آن، بهداشت روانی، روانشناسی اجتماعی: رفتار اجتماعی، نفوذ اجتماعی، آسیب‌شناسی روانی و روان درمانی.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

زمینه روانشناسی هیلگارد

روانشناسی عمومی دکتر حمزه گنجی

روانشناسی علی اکبر سیاسی

